

نه و وشهیهی نهرو لههه مو شتیک زیاتر بهکاری دهینین .

* خالد هرکی *

وتهیهکی نهستهق ههیه راستیهکهی بهدروستی نازانم هی کی وهی چ نهتههیهکه دهلی (مالی بهره نلا کراو ، خه لک فییری دزی دهکات) .

سهرتاپای دنیا بگهرییت بههه مو سیسته م ونهتهوه یهکهوه و بههه مو ناسته پیشکهوتو ودواکهوتوه کانهوه و بههه مو پرواو ناینهکانیشهوه ، لههیچ شوینیک نهوه بهدی ناکهیت که ناستی وشیاریی خه لکهکه سهرتاپای چین و تویرهکانی گهیشتیته نهو ناستهی که تیکرای خه لک بهگشتی ههست بههه مو لپیرسینهوه یهک بکهن ، نهگهر لهژیرهوه یاسایهک بهریوهیان نهبا و له سهرهوهش دهسهلاتیکیان بهسهرهوه نهبییت ، نه م یاسایهش دهبی **ماف ونهرک له لایهک ، پاداشت وسزاش له لایهک** بهخووه بگریت دهسهلاتیش دهبی **دهسهلاتی گهل و بی جیاوازی بیته** ، نه م چوار کوچکیه و دو کولهکهیه له وردگردنهوه و پراکتیزه کردنیان هه مو لایه نهکانی ژیانی روژانهی خه لک دهگریتهوه ههر یهک له م چوارکوچکه وکولهکانه ش بونی نهبی یا لاوازیهکهی له سنور دهرچو بی پارسهنگی ژیان تیک دهدها دهسهلات لاوازهبی سامان و سهرهوت بههدهر دهروا له کوئییشدا دادپهروهیری کومه لایهتی بونی نابی ، به نه بونی نه م همیشه مهترسیی لهسه رنأسایشی نهتهوایهتی و قهوارهی دهولهتیش پهیدا دهبی .

نه م روژ نه م ولاتهی نیمه که نهو پارچوکهی کوردستانی نیمچه نازاده ی باشوره ، ههرچی ده م بکاتهوه له زانو نهزان گهوره و بچوک شارهزا و نه شارهزا کاربهدهست و بیکار سهری زمان و بنی زمانیان به دوان لهسهر **گهندهل وگهندهلی** دهگریتهوه وکوتای دیت ، دهبی نه م وشهیه چی بی خه لک نهوهنده بوئ عهودان و بهدهستیشیهوه عهودانن؟ دهبی تاکهی دهسته و نهژنو بهدیاریهوه بنالین وباجی که متهرخه میهکهی بهشیکی زوری له میلهتهکه مان بیدات بهشهکهی تریشی بهدیاریهوه لو ش نه دات ؟

ئەم خەلگەي ئەمرۆي ئەم دياردەيە گلاوہ دوینی گەر هەموشی نەبیئت بەلام بەشیکي زۆری کەسانی قارەمان وگیان ئەسەردەستی میلەتەکیان بون کەسانیک بون جیگەي متمانە وبریوی گەلەکیان بون ، پرسیار ئەوویە ئەم وەرچەرخانە سەدو هەشتا پلەيە چۆن و بو رویدا ؟ دەردی ئەووی سەرو بنی ووتاری مەلاکان کوتەنی . کاری باش بکە و ئەکاری خەراپ وەدورکەون. ئەم نامۆزگاریانە کەس نیە پێی ئاشنا نەبی دەیان بگرە هەزارانجار گوییستی نەبوی و نەیزانی بەلام ئەووی کورتی بە مەسەلەکە دەهینئ وگرفت پەیدادەکات پیادە کردنەکیەتی ، کەواتە دیاردەي گەندەلی و سەرھەلدانی وگەشەکردنی ئە پیادە نەکردنی رینماو یاساکانیەتی پینویست بە گوتەو وەبیر هینانەوہ ناکات . بەلام دەبی ئەمەش پرسین کامە یاسا ؟ ئەو یاسایانەي کە ئە سەردەمی بەعس دا داریژراون و نیستاکە بەهەمو هیزی خۆیەوہ پەرلەمان ناتوانئ هەلیان وەشینیئەو ؟ هەر وەکو ئەو بریاری بەژمارەي 199 ئە 2001 کە ئە ئەنجومەنی بەناو سەرکردایەتی شۆرش سەردەمی سەدام دەرچو بو بەناوی (تەسجیح قومیە) تایبەت بو بە تەعریب کردنی کوردستان ، سەرەرای ئەووی ماوہیەک بەر ئەنیستا ئەنجومەنی نیشتمانی بەکۆی دەنگ هەلیان وەشاندبووہ کەچی جیگری سەرۆک کۆمار تارق الهاشمی نیستا رەتی دەکاتەوہ .

مەن پێم وایە دوبارە دارشتنەوہی یاساکانی کۆمەلایەتی وکەسایەتی هەر ئەشیوازی مافی کەسایەتی تا ئەرکەکانی تاکی کۆمەل بەشیک ئە ناداد پەرورەي کە لایەکی جەستەي گەندەلیە دەگریئەوہ چارە دەکات ، نمونە وشیوازی یاساکان ئەوہندە نین کە ئەتوانادابن بە چەند نوسیئیکی ئاوہا شیوہ هەمویان باس لیوہ بکریئ بەلام وەکو نمونە وەرگرین ؛

دەگری سەرەتا یاسایەک بو بە کۆمپیوتەر کردنی هەمو کەسیک ، کە ئە ئەدریئیکی تایبەت بەخۆی کەس نەتوانئ دوو ئەدریئسی هەبی کەسیش نەتوانئ دوجار خۆی تۆمار بکات ، دواتر کەس بی داھات نەبی ئە سەرئاپای ولات ، ریژەي کەمترین داھات بو ھاولاتیان دیاری بکریئ ، کەس ئەخۆیەوہ وەہر بو ھەوہست بیکار نەبیئ ، داھاتی هەر کەسیک ئە دەولەت شاراوہ نەبیئ ، بەم شیوہیە کەس ناتوانئ ئەباج خۆی بدزیئەوہ ، هەمو کەسیک بیمەي تەندروستی هەبیئ کەسیک کە ئەپر دەولەمەند دەبی، دەبی لیپرسیئەوہی ئەگەلدا بکریئ ، سامان و سەرورەتی کەس لای دەولەت شاراوہ نەبیئ واتە کۆمپیوتەر بکریئە تاکە دەزگا و تۆمارکاری هەمو زانیاریەکانی تاک وکۆی ھاولاتیان بە سەرمايە و چالاکيەکانیانەوہ ، ئەمانەش سەرەتا بە وەدەگریئ کە شەقام وکۆلان و دەرگای مالەکان هەمو بە کۆدە بکریئ تا ناو و ژمارەکان ئە سەرئاسەري ولات دوبارە نەبنەوہ هەر کەسەو شویئنی نیشتەجیبونی دیار و تۆماردەبی ئەدریئسەکەشی دیارە وداھاتو گۆرانکاریەکانیئشی دیاردەبن بەم شیوہیە خەلک شەفافیەتی لای دەولەت وەدەست دەهینئ ئەھەمان کاتدا برواو راستگۆیش دروست دەبی ئە بەرامبەریشیەوہ ئەسەر دەولەتە بەھەمان شیوہ ئە کارو

به‌نامه‌کانیذا شه‌فافیه‌ت بنوینی له‌ نه‌نجام میله‌ت و ده‌ولت ده‌گه‌نه‌ گریه‌ست و نه‌نجام و
ریککه‌وتنیگ که‌ که‌سیان زانیاری له‌وی تریان نه‌شاریته‌وه‌ بو‌ له‌وه‌ی هه‌ر یه‌که‌و له‌ سه‌ر بناغه‌ی
به‌نامه‌کانی له‌وی تر به‌نامه‌ی داها‌توی خوی دابریژی ، کاتیگ کار وابه‌ریه‌چو هه‌م
بروابه‌یه‌ک بون هه‌م دنیا‌بون و دلسۆزیش به‌دی دیت له‌کو‌تاییشدا کامه‌رانی و به‌خته‌وه‌ریش بو‌
هه‌ردولا دیته‌ دی .

سه‌یرم له‌وه‌دیت نه‌گه‌ر نه‌لیم گشت کاربه‌ده‌ستان به‌لام زۆربه‌ی هه‌ره‌زۆریان له‌ ده‌سالیگ
که‌متر نه‌ژیاون له‌ ده‌ره‌وه‌ی کوردستان ، به‌ سیسته‌می نه‌و ولاتانه‌ ناشنا بونه‌ وله‌ نازو
نیعه‌تییشیان سو‌ده‌ندبوین به‌لام پیاده‌ نه‌کردنیان بو‌؟ خۆلیدزینه‌وه‌یان له‌ پای چی ؟ نه‌مه
پرسیاریکه‌ ده‌بی هه‌ر خۆیان وه‌لامی بده‌نه‌وه‌ .

07-07-22 هۆله‌ندا

www.serben.com

khalidherki@chello.nl